

RABOBANK INSPIRATIEBIJEENKOMST:

ONVOORSTELBAAR ONVOORSPELBAAR

"Het is extreem," reageert de allereerste bezoeker die nog een stoel voor het uitkiezen heeft in theater de stoep. Haar oog is gevallen op een mooie plek op de vijfde rij, iets links van het midden. "Ik ben wel vaker geweest maar nog nooit was het zo vol." De lobby stroomt leeg richting de zaal. De dame ploft in haar stoel, vouwt haar handen over elkaar en gaat er eens goed voor zitten: "kom maar op met die inspiratie!"

De happening is inmiddels een begrip in Voorne-Putten, Rozenburg en ver daarbuiten. Ook deze editie, de elfde alweer, is veelbelovend. "Net echt," grapt Cees Vingerling, directeur Bedrijven, die zoals altijd de Inspiratiebijeenkomst presenteert. Hij doelt op de speciale editie van het radioprogramma Voorne Business Café dat vanavond 'on stage on air' is en een uitzending in samenwerking met Omroep Voorne maakt. Het werd een turbulente avond; een paneldiscussie, een weerzinwekkend flexibele Helga van Leur, het slippertje van de geluidsmeneer en Iolbroek Cees Veerman tijdens zijn bloedserieuze betoog over de wereldeconomie. Wat komt er op ons af? En welke kansen zijn er voor ondernemers?

PETRA EN HET PANEL

De discussie aan tafel onder leiding van Mark van Rikxoort, eigenaar van RED en presentator van het radioprogramma, gaat na een voorstelronde onvermijdelijk over de riemen waarmee we nu vooral moeten blijven doorroeien. "Alleen op een andere manier," reageert Petra van der Laar - die met de expansie van een derde filiaal van haar

haarwerkstudio naar Gorinchem - drie stappen verder durft te denken. Van der Laar won in 2002 de Rotterdamse Ondernemersprijs en is van alle panelleden duidelijk het minst op haar mond gevallen. "Professor Verhage (Prof. Dr. Bronislaw Verhage is een van Nederlands bekendste schrijvers op het gebied van de marketing, red.) zei het al een tijd geleden, weet je nog?" zegt ze terwijl ze Rijnmond Businessuitgever Kees van 't Zelfde aanstoot. "Ga jij winnen? Als kapster? Dat zei Verhage. Wat een vooroordelen allemaal. Kijk, je hebt ondernemers en zelfstandigen. Ik hou van dat straatvechtersgevoel." Van 't Zelfde - die recentelijk een goed nieuws pagina in leven riep in zijn

magazine - knikt. "Het zijn er nu al drie en ik heb ruimte voor meer." Overigens, Invité Magazine heeft er elke twee maanden minimaal zestig in de aanbieding, maar dat terzijde.

Panellid Henk van Sinderen, top verkooptrainer bij 4Goals, komt de Petra's gelukkig nog veel tegen: ondernemers met een plan. "Die pakken nu kansen. Er wordt aan de bomen geschud, de eikels vallen eruit en de bladeren blijven over." Nico Zevenbergen, algemeen directeur Rabobank Voorne-Putten Rozenburg, sluit zich bij hem aan: "Er is een sfeer ontstaan waarin het lijkt alsof banken niet bereid zijn om kredieten te verstrekken,

maar ben ik het volstrekt mee oneens. Met een goed plan kun je gefinancierd worden. Alleen is er een enorme behoefte aan betrouwbare contacten. Het aangaan en hebben van persoonlijke contacten is daarom belangrijker dan ooit."

moeten blijven geloven in hun filosofie, maar daarin ook blijven investeren. Twee tips: zorg voor een gezonde verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen en de gouden investeringsregel: zorg dat je met de juiste rentepositie

STRALEND SERIEUS

Zonnetje op het podium is naast Petra ook Helga van Leur. Zo onvoorspelbaar als het weer, zo onvoorstelbaar danst zij over de rode draad van haar betoog: Systeem Aarde. Dat lijkt uit balans, maar welke kant op? En hoe extreem is het? De aarde verwarmt, maar is het klimaat anno 2009 een tropentijd of juist het begin van de ijstijd? "Ons klimaat is niets anders dan het gemiddelde weer dat wij dagelijks ervaren," vertelt de in Schoonhoven geboren weervrouw van RTL 4. Ze neemt de zaal mee naar haar werkplek tussen hemel en aarde. Vol weetjes en met humor. Toch aardig om tijdens de piepers met broccoli te kunnen vertellen dat de zon 149,6 miljoen kilometer van ons vandaan staat. Dat de wereld zonder atmosfeer - de lucht die we in- en uitademen - 33 graden kouder zou zijn. Dat 9 graden bij een hoge luchtvochtigheid als waterkoud aanvoelt en je bij dezelfde temperatuur en weinig vocht in de lucht makkelijk in een t-shirt kunt rondlopen. Maar Helga werkt toe naar een serieuze climax. De kern van haar verhaal hangt aan de waslijn. ▶▶

"Hij ziet elke dag op televisie dat ze in het oosten met mooie auto's en wolkenkrabbers beter af zijn. Dan ga je als boer toch nadenken?"

GEZOND VERSTAND EN GOUDEN TIPS

"Er is écht wat aan de hand, maar er zijn nog volop kansen," vervolgt Zevenbergen, "gezond verstand heeft bij ons altijd de boventoon gevoerd. We hebben een hele solvabele positie. De waarde van ratings, waarmee je door Jan en Alleman om de oren werd geslagen, is terug. In deze tijd is het essentieel om een triple A status te hebben. Als regionale Rabobank hebben we in 2008 voor bijna 600 miljoen euro aan leningen en kredieten verstrekt. Ons zakelijk marktaandeel in de regio is 50%. Ondernemers

financiert. Lange investeringen met lang vermogen en korte investeringen met kort vermogen." Petra van der Laar heeft ook nog een aantal goede tips: "Tijdens een ondernemersontbijt met dames, ik weet het nog goed, was ook een type als Klazien van Veen, directeur van een scheepswerf, aanwezig. Ze was de eenvoud zelve. Uit het niets stond ze op, pakte haar portemonnee en zei 'knip erop'. Schitterend! Een boodschap voor de banken: praat Jip en Janneke taal. En ondernemers: verwen je personeel nou eens een beetje extra!"

De powerpoint achter haar toont een beeld van die lijn, eigenlijk een tijdspad, en het ondergoed dat buiten te drogen hangt: lang ondergoed uit het jaar 1900 en een tangaslip anno nu. What's next? Een burka met zonnepanelen? "Het wordt de komende 100 jaar gemiddeld tussen de 1,1 en 6,4 graden warmer. Feit is dat we de boel verstoren. We doen veel om de opwarming tegen te gaan. We moeten toe naar duurzaamheid. De wereldbevolking groeit. Er is een enorme stijging van de energiebehoefte. Van één zoekopdracht op Google kan een spaarlamp een uur branden. Water wordt kostbaarder dan olie. Elektronica in telefoons kan beter omgaan met energie dan batterijen in kinderspeelgoed. Waarom? De oplossing is schuldmanagement. Consumenten zijn de schakel. Die moeten de vraag creëren. Bijvoorbeeld de vraag naar biologisch vlees. Een kilo rundvlees kost namelijk 15.000 liter water. Ondernemers wees verstandig, sla de maatschappelijk verantwoorde weg in. Begin klein, wees creatief en communiceer. Zoek thema's zoals keten- of afvalmanagement. Wij zijn de zwakste schakel. De sterkste schakel is de zon. Gratis, betrouwbaar en onuitputtelijk. Zonne-energie is de toekomst. Trouwens wie van jullie doen zaken in ondergoed? Die zit er dan warmpjes bij..."

GEVANGENISGELD

Professor doctor Cees Veerman veert op. Niet omdat hij business bedrijft in onderkleding, maar omdat het zijn beurt is om de zaal te trakteren op zijn visie op de werelddeconomie. De onlangs tot de Raad van Bestuur van de Rabobank toegetreden ex-minister van Landbouw uit Nieuw-Beijerland legt kraakhelder uit hoe de financiële vork op dit moment in de steel zit. "We kennen drie economische golven. De Juglar, die is kort. De Mahler is middellang. En de Kondratieff duurt zo'n 50 tot 60 jaar. De kredietcrisis verstoort dat beeld en is daarom een buitenbeentje. Dat maakt ook dat we niet goed weten hoe we dit moeten aanpakken. In China weten ze wel zo'n 30 tot 40% besparingen te realiseren, maar of dat nu een oplossing is? Dat land is in het bezit van miljarden dollars, maar komt niet van haar dollarvoorraad af, omdat de handel tussen de Verenigde Staten en Azië stil ligt. De waarde van de Amerikaanse munt en daarmee de Aziatische export daalt. Werkloosheid en sociale onrust stijgt. De verhouding tussen de dollar en de lokale valuta is kritiek. In Europa is dat een ander verhaal. Cruciale factor is dat we groei moeten aantrekken, maar de spaarrente duur is. Het is voor banken essentieel om zich

*"What's next?
een BURKA met ZONNE-
paneLen?"*

te funden. Daarom doen ze zuinig aan met het ingelegde spaargeld, waardoor ze gevangen zijn in een onderlinge concurrentiestrijd. De liquiditeit zit vast."

Zijn ministerschap bracht hem bij eigenlijk nog veel omvattender crises: de klimaatcrisis en het gevolg daarvan de migratiecrisis. "Neem een simpel voorbeeld, Zuid-Spanje. Het wordt warmer en droger, waardoor er daar geen landbouw meer mogelijk is. Die mensen komen onze richting op. De landbouw verdwijnt en de bevolking trekt naar de stad. Daar maak ik me serieus zorgen over."

HELGA HELPT

Glennis Grace, op doortocht naar Amsterdam, staat inmiddels klaar voor haar performance. Vanwege haar strakke schema mag ze 'even tussen Veermans' verhaal door'. Haar show valt helaas onherroepelijk in het water. Het geluid laat de mooie zangeres in de steek en na een paar regels te hebben gezongen verlaat ze het podium en laat het publiek en de organisatie in verlagenheid achter. Wat nu? Ook Helga van Leur voelt de vertwijfeling. Op grond van haar Dancing with the Stars overwinning in 2007 bedenkt ze zich geen moment, springt

uit haar stoel en pakt de microfoon. "Zal ik jullie dan maar een danslesje geven?" Zwierend en zwaaiend brengt ze in al haar enthousiasme de zaal met zakenmannen en -vrouwen in verlegenheid met haar geïmproviseerde maar opzweepende workshop heupwiegen. "En naar links... en gooi die heupen erin... en naar rechts..." Over het grijpen van kansen gesproken. Helga doet de misser snel vergeten en breekt het ijs, voor zover dat al niet gebroken was. Toch is ze blij als Cees Veerman haar weer komt aflossen.

VOLKSVERHUIZINGEN

"Dat is nog es waar voor je geld," lacht de oud-politicus, die vanaf dat moment naast zijn feitelijke verhaal zichzelf verliest in het vertellen van persoonlijke anekdotes. "Ik weet niet of u van het genre houdt, maar ik heb ooit in Oostenrijk - ik was daar uitgenodigd - mijn versie van 'Dein ist mein ganzes Herz' gezongen. Ik heb erna nooit meer een uitnodiging mogen ontvangen." De zaal lacht. "Maar we kampen met een enorm probleem. Als minister van Landbouw was ik in China bij een boer. Hij had een laag schuurtje, met zo'n leemen vloer en vier varkens. 'Ik ben de grootste boer uit het dorp,' zei hij. 'Ik kook mijn eten

op het mest.' Aan de muur in zijn huisje hing een LCD-scherm. En hij ziet elke dag op televisie dat ze in het Oosten met mooie auto's en wolkenkrabbers beter af zijn. Dan ga je als boer toch nadenken? In China vinden hele volksverhuizingen plaats. Dat zijn conflictvolle omstandigheden. Dat zijn pas crises."

HERSENS

"Hé, dat is mijn inspiratiebron," roept hij als de microfoonstandaard van het podium wordt verwijderd. De zaal kan de komische interrupties, zelfs na drie uur, zeer waarderen. Met een toepasselijke wijsheid laat Veerman het publiek geïnspireerd achter. "Een ondernemer heeft een ziel. Het is de kunst om in de toekomst de ziel van de onderneming herkenbaar te maken voor de omgeving. Niets is mooier dan samen met andere mensen iets tot stand brengen. Ouderwets op een nieuwe manier tegen ondernemerschap aankijken. We hebben iets dat ons uniek maakt, hersens. Met een zekere Hollandse degelijkheid moeten we die hersens gebruiken. Want duurzaamheid is niet alleen technisch, het is allereerst ethisch. Hoe we deze turbulente tijden doorkomen? Zoals Helmut Schmidt zei: Mit mut und Zigaretten!" ●●●